

GO!
INTERNAAT
EVERGEM

GO! Scholencampus | Eigenzinnig
Evergem | Kunstzinnig

PESTEN AANPAKKEN ...

Dit antipestbeleid vertelt je hoe wij dit binnen GO! Internaat Evergem aanpakken

**STA OP TEGEN
PESTEN!**

INLEIDING

GO Internaat Evergem moet een geborgen en veilige plek zijn voor iedereen. We trachten een aangenaam leefklimaat te creëren en zetten sterk in op verbondenheid. Het is uiterst belangrijk dat iedereen zich zelf mag zijn en zich goed kan voelen op het internaat.

Dit kunnen we enkel samen bereiken. Door samen te leven, leren we elkaars talenten ontdekken maar worden ook onze kleine kantjes zichtbaar. Door elkaar te respecteren om wie we zijn, kunnen we die veilige omgeving creëren en dit over de leefgroepen heen.

Waar mensen samenleven wordt deze harmonie al eens verstoord door pesten. Ook op het internaat stellen we vast dat pestgedrag een heel negatieve impact heeft op het welbevinden van betrokken internen alsook op de groepssfeer.

GO Internaat Evergem benadert pestgedrag vanuit de No Blame methode, deze professionele aanpak zet in op de betrokkenheid van de groep. Samen zoeken we naar oplossingen en werken aan een positief leefklimaat. Zo dat iedereen zich opnieuw goed kan voelen.

Benieuwd hoe we dit doen? Lees dan zeker verder!

WAT IS PLAGEN

Plagen heeft een onschuldig karakter. Beide partijen staan op gelijke voet, er is dus geen sprake van een machtsverschil. Net omdat men elkaar goed kent, durft men plagen. 'Plagen is om liefde vragen', zegt men wel eens. Dat komt omdat plagerijen grotendeels grappig bedoeld zijn. Ze illustreren hoe goed men elkaar kent. Plagerijen horen bij het zoeken naar een positieve relatie. Loopt het toch eens uit de hand dan wordt het plagen snel stopgezet. Iemand die je graag hebt, doe je immers geen pijn. Je wilt al plagend zeker geen vriend(in) verliezen.

WAT IS PESTEN

Pesten is het regelmatig en langdurig lastigvallen van iemand met de bedoeling de andere lichamelijk en/of emotioneel te kwetsen. Er is sprake van een machtsverschil tussen de pester en het slachtoffer. Het gebeurt meestal in groepsverband en gespreid in tijd.

Pesten kan in verschillende vormen plaatsvinden:

- *Verbaal*: kwetsende opmerkingen maken, schelden, dreigende taal gebruiken, iemand een bijnaam geven, iemand belachelijk maken,...
- *Fysiek*: slaan, schoppen, duwen, aan de haren trekken,...
- *Materieel*: spullen van iemand anders beschadigen of kapotmaken, spullen stelen
- *Sociaal en emotioneel*: uitsluiten, roddels of geruchten verspreiden,...

Bij pesten zijn verschillende partijen betrokken: de pester, de gepeste en de omstaanders. De pester heeft vaak een sterkere sociale positie dan degene die gepest wordt. De omstaanders spelen een belangrijke rol bij pesten. Zij nemen vaak verschillende rollen op:

- *De assistent van de pester*: volgt het voorbeeld van degene die pest. Hoe meer assistenten, hoe meer het pestgedrag zal voorkomen
- *De passieve versterker van de pester*: moedigt het pesten aan door ermee te lachen, het toe te juichen,...
- *De verdediger of bondgenoot van het slachtoffer*: neemt het op voor de leerling die gepest wordt. Hoe meer verdedigers, hoe minder het pestgedrag zal voorkomen
- *De mogelijke verdediger of bondgenoot*: keurt het pesten af, wil helpen maar doet het niet
- *De onverschillige toeschouwer*: ziet wat er gebeurt maar denkt 'het zijn mijn zaken niet'
- *De buitenstaander*: staat volledig buiten de pestsituatie

Pesten kan strafbaar zijn, je kan met bewijsmateriaal naar de politie gaan. De politie stelt een proces-verbaal op. Dat is een verslag van wat er allemaal is gebeurd. Nadien zijn er 2 opties:

- De zaak wordt *geseponeerd*, er gebeurt verder niets mee.
- De zaak wordt doorgegeven aan de *jeugdrechter*. Vindt de jeugdrechter dat het pestgedrag zó erg is? Dan kan die beslissen om de minderjarige pester onder toezicht te plaatsen van de sociale dienst van de jeugdrechtbank. Of om hem of haar te laten opnemen in een jeugdinstelling.

WAT IS CYBERPESTEN

Cyberpesten is een vorm van pesten waarbij het slachtoffer online gekwetst wordt via nieuwe media. Dat kan op veel manieren: beledigende e-mails, gemene berichtjes via instant messaging apps, ongewenste foto's die viraal gaan op sociale media, Men spreekt ook over digitaal pesten, of digipesten (pesten online). De pester heeft als doel het slachtoffer te kwetsen. Er is ook sprake van een machtsonevenwicht. Zo kan de dader groter, sterker of populairder zijn. Wanneer de dader het duidelijk gemunt heeft op het slachtoffer en wanneer er sprake is van meermaals kwetsen kan men spreken over cyberpesten.

Er zijn 4 manieren waarop cyberpesten kan voorkomen:

- Het slachtoffer beledigen

Vb. iemand een beledigend berichtje sturen, een beledigende post plaatsen op instagram, facebook, ...

- Het slachtoffer uitlachen

Vb. een kwetsende foto sturen, een kwetsend filmpje posten

- Het slachtoffer bedreigen

Vb. via whatsapp dreigen dat je iemand in elkaar zal slaan, in een reactie op tiktok dreigen dat je iemand in elkaar zal slaan

- Het slachtoffer hinderen in sociale contacten

Vb. iemand uitsluiten of online negeren, inbreken in iemands facebookaccount en zaken aanpassen om het slachtoffer belachelijk te maken

ONZE AANPAK

Aandacht voor de problematiek

1. Zichtbaarheid Op het internaat hangen verschillende posters die pestgedrag onder de aandacht brengen. Deze hebben tot doel pestgedrag bespreekbaar te maken en herinnert pesters eraan dat pesten op het internaat (en daarbuiten) niet hoort.
2. Educatief materiaal Het internaat beschikt over voorleesboekjes, leesboeken, beeldmateriaal en spelletjes rond het thema pesten.

Brief aan de zorgfiguren

De zorgfiguren van onze internen ontvangen een brief i.v.m. pesten en de rol die ouders hierin kunnen opnemen. We geven tips en tricks mee zoals apps waarmee je foute sites kan tegenhouden en ouderlijk toezicht apps zoals Family Link, Qustodio, NetNanny, Bark, Kaspersky Safe Kids, Webwatcher,...

Pestgedrag bespreekbaar maken

In de leefgroepen worden regelmatig kringgesprekken gehouden. Hier leren we internen hun gedachten en gevoelens te uiten, door met elkaar in gesprek te gaan en naar elkaar te luisteren. De opvoeder waakt over een respectvolle houding van de deelnemers zodat internen zich veilig voelen om te praten binnen de groep.

De opvoeders maken duidelijk dat internen op elk moment bij hen terecht kunnen wanneer ze zich niet zo goed voelen binnen de groep en wanneer ze gepest worden. Vertrouwen staat hier voorop. Ook de zorgfiguren kunnen de opvoeders en/of de directeur hierover aanspreken.

De no blame aanpak

Go Internaat Evergem kiest voor no blame aanpak. Deze aanpak bestaat uit een zevenstappenplan.

STAP 1: EEN GESPREK MET HET SLACHTOFFER

Tijdens dit gesprek probeert de opvoeder de negatieve gevoelens van het slachtoffer centraal te stellen. Wat is de impact en het gevolg van het pesten tot nu toe? Hoe gaat het slachtoffer hiermee om? Bij wie vindt het slachtoffer steun?

Op basis van dit gesprek tracht de opvoeder samen met het slachtoffer een groep samen te stellen die worden uitgenodigd voor een gesprek. Deze groep bestaat uit de pester(s), de meeloper(s) en enkele neutrale internen. Hierbij kiest de opvoeder internen waarmee het slachtoffer bevriend is of internen die het slachtoffer wel leuk

vinden. Het slachtoffer zelf zal geen deel uitmaken van de groep. Omdat dit te confronterend kan zijn.

Op het einde van het gesprek vraag je aan het slachtoffer om iets te tekenen of te schrijven waarmee hij/zij uitdrukt hoe hij/zij zich voelt. Het is de bedoeling dat de opvoeder dit meeneemt naar de eerste bijeenkomst van de groep.

STAP 2: ORGANISEER EEN EERSTE BIJEENKOMST

Indien mogelijk organiseert de opvoeder deze bijeenkomst op dezelfde dag als het gesprek met het slachtoffer.

De opvoeder spreekt de leden aan (6 à 8 kinderen) en geeft aan dat de opvoeder hen op een bepaald moment verwacht voor een gesprek dat de opvoeder niet kan oplossen zonder hun hulp. De opvoeder voorziet voor dit gesprek een gezellige warme ruimte, waar de kinderen rustig en open kunnen praten. De opvoeder voorziet eventueel een drankje.

STAP 3: LEG HET PROBLEEM UIT

Wanneer de opvoeder en de groepsleden in het lokaal zijn geeft de opvoeder aan ongerust te zijn over het slachtoffer. De opvoeder vertelt hen dat het slachtoffer zich niet goed voelt in de groep. De opvoeder geeft geen details en beschuldigd niemand. Aan de hand van de tekening of tekst die het slachtoffer aan de opvoeder heeft gegeven beschrijf je het gevoel van het slachtoffer aan de leden. Het slachtoffer zelf is niet aanwezig tijdens dit gesprek. Den naam van het slachtoffer wordt binnen de groep wel vermeld.

STAP 4: DEEL DE VERANTWOORDELIJKHEID

Wanneer de opvoeder het verhaal van het slachtoffer heeft verteld kan het zijn dat sommige leden van de groep zich geschrokken voelen of er ongeduldig bij zitten. Het zou kunnen dat ze niet wisten dat het slachtoffer er zo slecht aan toe is en zich daarom schuldig voelen. Het kan ook zijn dat ze ongerust zijn over mogelijke straffen en zich willen verdedigen.

Dit is het moment waarop de opvoeder aangeeft dat er niemand in de problemen zit en er niet zal gestraft worden. De groep is samengeroepen om het probleem op te lossen. Hoe kan de groep ervoor zorgen dat het slachtoffer zich wel opnieuw goed en gelukkig kan voelen binnen de groep? De opvoeder geeft duidelijk aan dat je op hen rekt en hen als groep vertrouwt.

STAP 5: VRAAG NAAR IDEEËN VAN ELK GROEPSLID

De opvoeder geeft de internen de tijd om even na te denken en eventueel te reageren op wat ze tot nu toe hoorden. De opvoeder vraagt aan elk van hen om een voorstel te bedenken dat tot een oplossing kan leiden. Het zou kunnen dat internen verdedigende elementen aanhalen en aangeven dat het slachtoffer het pesten op een of andere manier uitlokt. Als dit gebeurt luistert de opvoeder naar deze argumenten zodat de opvoeder dit kan meenemen naar het gesprek met het slachtoffer. De opvoeder geeft wel duidelijk aan dat niets het pestgedrag kan goedpraten. De opvoeder verwijst telkens naar het slecht gevoel dat het slachtoffer heeft. De internen formuleren hun voorstel in de ik-vorm. De opvoeder moedigt ze aan haalbare voorstellen te formuleren.

Voorbeelden kunnen zijn:

- Ik wil het slachtoffer uitnodigen om eens samen een film te kijken
- Als ik zie dat iemand het slachtoffer pest zal ik zeggen dat dat niet fijn is
- Ik zal het slachtoffer niet meer uitlachen omwille van zijn/haar kledij
- Ik zal eens een team vormen met het slachtoffer tijdens een woensdagmiddagactiviteit
- ...

De opvoeder toont aan de leden dat hij/zij elk voorstel dat ze aanbrengen, hoe klein ook, apprecieert.

STAP 6: LAAT HET AAN DE GROEP OVER

De opvoeder bedankt de leden als ze hun voorstellen hebben geformuleerd. De opvoeder geeft aan dat hij/zij de groepsleden vertrouwt en de verantwoordelijkheid bij hen ligt. Er wordt door de opvoeder geen schriftelijk verslag gemaakt. De opvoeder hoopt enkel op een positieve evolutie. De opvoeder geeft aan dat hij/zijn na een week een gesprek zal hebben met het slachtoffer en met iedereen afzonderlijk om te horen hoe het loopt.

STAP 7: EEN GESPREK MET ELK AFZONDERLIJK

Ongeveer een week later spreekt de opvoeder nogmaals met alle groepsleden en het slachtoffer. De opvoeder vraagt aan de verschillende groepsleden in hoeverre ze hun voorstellen uitvoerden en hoe ze zich daarbij voelen. De opvoeder motiveert hen eventueel om een nieuw voorstel te bedenken. De opvoeder spreekt met iedereen afzonderlijk zodat de internen zich niet achter elkaar kunnen verstoppen. Het speelt geen rol of iedereen zijn/haar voornemen heeft uitgevoerd, zolang de pesterijen maar gestopt zijn. Het doel is om het slachtoffer terug veilig en gelukkig te laten voelen.

De opvoeder vertelt elk lid dat hij/zij de situatie blijft opvolgen door af en toe navraag te doen bij het slachtoffer en bij de anderen. Wanneer de situatie zou verergeren roept de opvoeder een tweede bijeenkomst bijeen. De opvoeder maakt dit ook op voorhand duidelijk aan de groepsleden.

Wanneer de opvoeder merkt dat er een tweede bijeenkomst nodig is, dan kan de opvoeder samen met het slachtoffer ervoor kiezen voor een andere samenstelling.

ik vind pesten niet oké en zal er nooit aan meedoen

1

ik praat erover als pesten mij bang of verdrietig maakt

2

ik sluit niemand uit, voor mij hoort iedereen erbij!

3

ik zal altijd proberen op te komen voor iemand die gepest wordt

4

BRONNEN

www.klasse.be www.mediawijs.be www.allesoverpesten.be www.kliksafe.nl
www.clicksafe.be <https://kieskleurtegenpesten.be> <http://tumult.be>